

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 8. maja 2022. godine
Br. ref.:RK 2165/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI50/22

Podnosilac

Fatmir Hoti

Ocena ustavnosti presude PML. br. 196/2021
Vrhovnog suda Republike Kosovo od 24. juna 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija, i
Enver Peci, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Fatmir Hoti, sa prebivalištem u Đakovici, koga sa punomoćjem zastupa Egzon Doli, advokat iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu [PML. br. 196/2021] od 24. juna 2021. godine Vrhovnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa rešenjem [PN. br. 120/2021] od 26. februara 2021. godine Apelacionog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Apelacioni sud), rešenjem [PK. br. 378/2020] od 29. januara 2021. godine Osnovnog suda u Đakovici (u daljem tekstu: Osnovni sud) i rešenjem [PK. br. 378/2020] od 29. decembra 2020. godine Osnovnog suda.
3. Zastupnik podnosioca zahteva je osporenu presudu Vrhovnog suda primio 15. jula 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom se navodi da su podnosiocu zahteva povređena osnovna prava i slobode zagarantovana članom 24. [Jednakost pred zakonom], i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 22. aprila 2022. godine, podnosilac zahteva je preko pošte podno zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 6. maja 2022. godine, predsednica Suda je odlukom GJR.KI50/22 imenovala sudiju Selvetu Gërxhaliu Krasniqi za sudiju izvestioca i odlukom KSH.KI50/22 Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Safet Hoxha, članovi.
8. Dana 6. maja 2022. godine, Sud je obavestio zastupnika podnosioca zahteva o registraciji zahteva i kopiju zahteva dostavio Vrhovnom sudu.
9. Dana 5. avgusta 2022. godine, Sud je dostavio kopiju zahteva Osnovnom sudu i tražio da podnesu priznanicu koja dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu presudu Vrhovnog suda.
10. Dana 17. avgusta 2022. godine, Osnovni sud je podneo Sudu traženu priznanicu.
11. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, pri čemu je započeo svoj mandat u Sudu.
12. Dana 12. aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

13. Prema spisima predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva presudom [PKR. br. 23/2014] Osnovnog suda od 16. maja 2016. godine oglašen krivim za krivično delo „ugovaranje nesrazmerne imovinske koristi“ iz člana 270. Krivičnog zakonika Republike Kosovo i osuđen na kaznu zatvora u vremenskom trajanju od 1 (jedne) godine i 6 (šest)) meseci. Presuda Osnovnog suda je potvrđena presudom [PAKR. br. 421/2016] od 9. septembra 2016. godine Apelacionog suda. Od tog datuma, presuda [PKR. br. 23/2014] Osnovnog suda u Đakovici je postala pravosnažna. Takođe i presudom Vrhovnog suda [Pml. br. 281/16] od 5. decembra 2016. godine je odbijen, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti.
14. Dana 18. decembra 2020. godine, podnosilac je podneo zahtev za preispitivanje krivičnog postupka pred Osnovnim sudom protiv presude PKR. br. 23/2014 od 16. maja 2016. godine Osnovnog suda, koja je postala pravosnažna presudom [PAKR. br. 421/2016] od 9. septembra 2016. godine Apelacionog suda, zbog novih dokaza koji će dokazati nevinost podnosioca zahteva i tražio je da se njegov zahtev usvoji i zakaže novo suđenje.
15. Dana 29. decembra 2020. godine, Osnovni sud je rešenjem [PK. br. 378/2020] odbio, kao neosnovan, zahtev za preispitivanje postupka koji je podneo podnosilac zahteva.
16. Dana 7. januara 2021. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja Osnovnog suda, zbog povrede procesnog prava, i tražio da se prvostepeno rešenje preinači i dozvoli preispitivanje krivičnog slučaja.
17. Dana 20. januara 2021. godine, Apelacioni sud je rešenjem [PN. br. 23/2021] usvojio žalbu podnosioca zahteva i ukinuo rešenje [PK. br. 378/2020] Osnovnog suda, vraćajući stvar na preispitivanje.
18. Dana 29. januara 2021. godine, Osnovni sud je u ponovnom postupku rešenjem [PK. br. 378/2020], ponovo odbio, kao neosnovan, zahtev za preispitivanje krivičnog postupka podnosioca zahteva.
19. Dana 4. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je ponovo uložio žalbu Apelacionom sudu protiv rešenja [PK. br. 378/2020] Osnovnog suda od 29. januara 2021. godine, zbog povrede procesnog prava, sa zahtevom da se njegova žalba usvoji i osporeno rešenje ukine i slučaj vratiti na preispitivanje.
20. Dana 26. februara 2021. godine, Apelacioni sud je rešenjem [PN. br. 120/2021] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje Osnovnog suda [PK. br. 378/2020] od 29. januara 2021. godine.
21. Dana 24. maja 2021. godine, podnosilac je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv rešenja [PN. br. 120/2021] Apelacionog suda, gde je tražio njegovo ukidanje.
22. Dana 24. juna 2021. godine, Vrhovni sud je presudom [PML. br. 196/2021] odbio, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti koji je podneo podnosilac zahteva.
23. Sud se dalje takođe poziva na činjenicu da je podnosilac zahteva 9. februara 2017. godine, 27. januara 2020. godine i 11. oktobra 2021. godine, podneo zahteve Sudu koji su registrovan pod brojem [KI09/17](#), [KI18/20](#) i [KI04/21](#).

(i) Sprovedeni postupak koji je bio predmet ocene od strane Suda u slučaju KI09/17, odnosio se na redovni krivični postupak protiv podnosioca zahteva, u okviru kojeg je doneta presuda [Pml. br. 281/2016] od 5. decembra 2016. godine Vrhovnog suda Kosova, kojom je odbijen zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca protiv gore navedene presude [PKR. br. 23/14] od 16. maja 2016. godine Osnovnog suda u Đakovici, kojom je oglašen krivim za izvršenje krivičnog dela ugovaranje nesrazmerne imovinske dobiti i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine i šest meseci, i presude [PAKR br. 421/2016] od 9. septembra 2016. godine Apelacionog suda. Sud je rešenjem o neprihvatljivosti od 5. septembra 2017. godine zahtev podnosioca proglasio neprihvatljivim, kao očigledno neosnovanim, na ustavnim osnovama, kako je definisano pravilom 36 (1) (d) Poslovnika koji je tada bio na snazi; i

(ii) Sprovedeni postupak koji je bio predmet ocene od strane Suda u slučaju KI18/20, odnosio se na zahtev podnosioca za preispitivanje gore navedenog krivičnog postupka, u okviru kojeg je poslednja odluka doneta u ovom postupku bilo rešenje [PN . br. 794/2019] od 23. jula 2019. godine Apelacionog suda preko kojeg je odbijena žalba podnosioca protiv rešenja [PK. br. 278/19] od 3. jula 2019. godine Osnovnog suda u Đakovici. Napred navedenim rešenjima redovnih sudova je utvrđeno da nisu ispunjeni zakonski uslovi definisani odredbama krivičnog postupka za preispitivanje krivičnog postupka. Sud je rešenjem o neprihvatljivosti od 17. decembra 2020. godine proglasio zahtev podnosioca neprihvatljivim *ratione materiae* u skladu sa Ustavom kako je definisano pravilom 39 (3) (b) Poslovnika.

(iii) Sprovedeni postupak koji je bio predmet ocene od strane Suda u slučaju KI94/21, odnosio se na zahtev podnosioca u vezi sa merom obezbeđenja, gde je poslednja odluka bilo rešenje Apelacionog suda kojim je žalba podnosioca odbijena i potvrđeno rešenje Osnovnog suda. Redovni sudovi su odbili zahtev podnosioca za meru obezbeđenja. Sud je rešenjem o neprihvatljivosti KI94/21 proglasio zahtev podnosioca neprihvatljivim, iz razloga što je navod (i) koji se odnosio na član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a zbog nedostatka obrazloženja sudske odluke, očigledno neosnovan, na ustavnim osnovama, u „očiglednom ili evidentnom nedostatku povrede“, u skladu sa stavom 7, člana 113. Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 39 (2) Poslovnika; dok (ii) u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a je neprihvatljiv kao „nepotkrepljen ili neobrazložen“ kao što je propisano članom 48. Zakona i pravilom 39 (1) (d) i (2) Poslovnika.

Navodi podnosioca

24. Podnosilac zahteva navodi da je osporena presuda Vrhovnog suda doneto kršeći osnovna prava i slobode zagarantovane članom 24. [Jednakost pred zakonom] i 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP-a.
25. Što se tiče člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a, podnosilac zahteva navodi da osporena presuda Vrhovnog suda u vezi sa rešenjem Apelacionog suda i Osnovnog suda povodom zahteva za preispitivanje krivičnog postupka, ne ispunjava standarde obrazložene sudske odluke. S tim u vezi, podnosilac zahteva precizira da redovni sudovi nisu dali obrazloženje o novim činjenicama i dokazima na osnovu kojih je podnet zahtev za preispitivanje krivičnog postupka.
26. Podnosilac zahteva dalje navodi da su „*dva očevica, g. B. Hoti i gđa K. Stoffel, dali notarske izjave pod zakletvom 16/01/2019 i 04/01/2019, koji, kao takvi, nikada nisu saslušani ni u jednom sudskom postupku, tako da se kroz ove iskaze pokazuje potpuno drugačije činjenično stanje kao ključni razlog za sprovođenje novog krivičnog*

postupka protiv osuđenog Fatmira Hotija - ovde podnosioca zahteva. U cilju sprovođenja ustavne garancije prava na pravično i nepristrasno suđenje, nadležnost organa gonjenja je da obezbedi i inkriminišuće i oslobađajuće dokaze za okrivljenog u krivičnom postupku. Pošto teret dokazivanja optužbe uvek pada na nadležnost Državnog tužilaštva, od vitalnog je značaja da se okrivljeni, zbog svoje nesposobnosti, ne suoči sa optužbom koja osim, inkriminišućih dokaza, ne uključuje oslobađajuće dokaze. Nesprovođenje ovog ustavnog standarda i njegovo legitimisanje od strane redovnog suda tumači se kao povreda jednakosti oružja u krivičnom postupku, kao i povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje. Kroz iskaz dat u formi pisane izjave dvojice očevidaca koji do sada nisu saslušani i njihov iskaz kao dokaz nikada nije izveden ni u jednoj od sudskih instanci, utvrđuje se da se kompletna transakcija u vrednosti od 470.000,00 (četiri stotine i sedamdeset hiljada evra) dogodila između g. Fatmira Hotija i g. E. Hoxhe, dakle bez ikakvog interesa – kamate kako je prethodno pogrešno navedeno u procesu protiv g. Fatmira Hotija i njegove naknadne kazne. Isto činjenično stanje objašnjava i gđa. K. Stoffel van Zoest u svojoj notarskoj izjavi”.

27. U prilog svojoj tvrdnji, podnosilac zahteva se poziva na slučaj Suda KI10/18, podnosilac zahteva: *Fahri Deçani*, odnosno na stavove ove presude, gde se Sud poziva na svoju sudsku praksu i na praksu Evropskog suda za ljudska prava u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku, garancija koja je sadržana u članu 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a. S tim u vezi, podnosilac zahteva ističe da „rešenja redovnih sudova ne sadrže detaljna obrazloženja u vezi sa njegovim tvrdnjama”.
28. Podnosilac zahteva dalje ističe da je „takvo nerazjašnjenje situacije u vezi sa garancijom suđenja od strane nepristrasnog i nezavisnog veća i organa u dve instance redovnog pravosuđa, u konkretnom slučaju značajno oslabilo garanciju da je protiv podnosioca zahteva sproveden pravičan i nepristrasan sudski proces“. Pored toga, podnosilac zahteva tvrdi da su čak i pred Vrhovnim sudom izvedeni novi dokazi koji nisu bili predmet razmatranja u prvom sudskom procesu, ali prema njemu, Vrhovni sud se nije upustio u njegove navode.
29. Povodom navoda o povredi člana 24. Ustava, podnosilac zahteva navodi: „Obezbeđivanje nepristrasnosti veća i sudskih veća u tri instance redovnog sudstva, nema garanciju da je ispoštovano, i evidentno je da sud koji je u sudskom sporu izjavio da postoji sukob interesa između identičnih strana, u drugom sudskom sporu između istih strana nije postupio na isti način, odnosno sudio je u predmetu iako su postojale procesne smetnje i nije ispoštovan preduslov garancije nepristrasnosti pravosuđa. Shodno tome, u ovom slučaju, Osnovni sud u Đakovici i druge dve instance redovnog pravosuđa, ne primenjujući isti standard, takođe su prekršili jednakost pred zakonom zagaranovanu članom 24. Ustava Republike Kosovo. Stoga, u ovakvim okolnostima, pitanje pokrenuto ovim zahtevomima za cilj čisto ustavno pravo strane u sudskom postupku, čije pravo (jednakost pred zakonom i pravično i nepristrasno suđenje) nije zagaranovano od strane redovnog pravosuđa u tri instance i u tri sudska procesa protiv ovde podnosioca zahteva”.
30. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda da (i) proglasi njegov zahtev kao prihvatljiv; (ii) da utvrdi povredu članova 24. i 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a; (iii) da proglasi ništavom presudu [Pml. br. 196/2021] od 24. juna 2021. godine Vrhovnog suda.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 113

[Jurisdikcija i Ovlašćene Strane]

“1. Ustavni Sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

[...]

Zakon br. 04/L-021 o Ustavnom sudu

Član 47

[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog Suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48

[Tačnost podnesaka]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49

(Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta. Ukoliko se zahtev tiče nekog zakona, onda rok počinje da teče od dana stupanja na snagu istog.”

Poslovník o radu Ustavnog suda

Pravilo 39.

(Kriterijum o prihvatljivosti)

“(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim ako:

[...]

c) ako je zahtev podnet u roku od četiri (4) meseca od dana kada je odluka o poslednjem delotvornom pravnom sredstvu dostavljena podnosiocu zahteva,

i
[...].”

Prihvatljivost zahteva

31. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti, utvrđeni Ustavom, propisani dalje Zakonom i Poslovníkom. U tom smislu, prema stavu 1. člana 113 [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustavnog suda, Sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele Sudu na zakonit način. Dok, prema stavu 7. istog člana Ustava, pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva utvrđena zakonom.
32. U nastavku, Sud se dalje poziva na kriterijume o prihvatljivosti, kao što su propisani dalje u Zakonu. U vezi s tim, prema stavu 1. člana 47. (Individualni zahtevi), svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena

Ustavom zagaranтована права i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2. istog člana, osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.

33. Što se tiče ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice, koji osporava akt jednog javnog organa, odnosno presudu [PML. br. 196/2021] od 24. juna 2021. godine Vrhovnog suda, jer je iscrpio sva zakonom određena pravna sredstva.
34. Međutim, Sud, takođe ističe da prema članu 49. (Rokovi) Zakona, zahtev treba podnositi u roku od četiri (4) meseci, koji počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. Ovaj zahtev je određen i pravilom 39. (Kriterijumi o prihvatljivosti), podpravilo (1), slovo (c) Poslovnika o radu, koji određuje da se zahtev podnosi u toku četiri (4) meseca od dana kada je podnosiocu zahteva dostavljena odluka o poslednjem efektivnom pravnom sredstvu.
35. U tom smislu, u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća da podnosilac zahteva osporava presudu [PML. br. 196/2021] od 24. juna 2021. godine Vrhovnog suda, koja je na osnovu povratnice, dostavljene Sudu od Osnovnog suda, dostavljena istom 15. jula 2021. godine, dok je podnosilac zahteva podneo Sudu zahtev 22. aprila 2022. godine. Shodno tome, Sud nalazi da je zahtev podnosioca zahteva dostavljen nakon zakonskog roka od četiri (4) meseca, određenim Zakonom i Poslovníkom, te sledstveno tome, isti ne ispunjava uslove za dalje razmatranje.
36. U slučajevima kada podnosilac zahteva ima pravo da kopiju pravosnažne odluke sudskih domaćih organa dostavlja automatski, cilju i nameri člana 49. Zakona najbolje će služiti ako se četiri mesečni rok izračuna od dana kada je dostavljena kopija te odluke (vidi, među drugima, slučaj ESLJP-a [Ēorm protiv Austrije](#), br. 83/1996/702/894, presuda od 29. avgusta 1997. stav 33).
37. Sud podseća da je cilj zakonskog roka od četiri (4) meseci, prema članu 49. Zakona i prema pravilu 39. (1) (c) Poslovnika o radu promovisanje pravne sigurnosti, obezbeđujući da slučajevi koji se tiču ustavnih pitanja rešavaju u razumnom roku i da prethodne odluke nisu stalno otvorene za osporavanje (vidi, između ostalih, slučajeve Suda [KI48/21](#), sa podnosiocem zahteva *Xhavit R. Sadrija*, rešenje o neprihvatljivosti, od 30. juna 2021. godine, stav 44; i [KI45/21](#), sa podnosiocem zahteva *Samedin Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti, od 20. maja 2021. godine 35; vidi takođe, između ostalih, slučaj ESLJP-a *Mocanu i drugi protiv Rumunije*, br. 10865/09,45886/07 i 32431/08, od 7. septembra 2014. godine, stav 258).
38. Kao zaključak, iz gore navedenih razloga, Sud konstatuje da zahtev nije dostavljen u određenom zakonskom roku, predviđenim članom 49. Zakona i pravilu 39. (1) (c) Poslovnika o radu i shodno tome, Sud ne može da razmotri meritum slučaja, odnosno, da li su osporenim rpresudom povređena ustavna prava podnosioca zahteva.

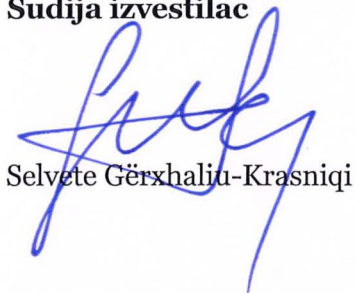
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 49. Zakona i u skladu sa pravilima 39. (1) (c), dana 12. aprila 2023. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani